

OPIS OBSZARÓW CHRONIONYCH

W otoczeniu zakładu produkcji preparatów chemicznych do mycia i dezynfekcji dla przemysłu spożywczego brak jest obiektów przyrodniczych poddanych pod ochronę prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody.

W zasięgu przewidywanego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie znajdują się elementy przyrodnicze w tym elementy środowiska objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na które mogłoby oddziaływać planowane przedsięwzięcie.

Najbliżej położonymi względem projektowanego zakładu obszarami Natura 2000 są znajdujący się w odległości około:

- 16,0 km na południe Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolina Swędnii” PLH300034,
- 26,0 km na północ Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków – „Dolina Środkowej Warty” – PLB300002,
- 26,0 km na północ Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ostoja Nadwarciańska” - PLH300009,
- 36 km na południowy zachód Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dąbrowy Krotoszyńskie PLH300002,
- 36 km na południowy zachód Specjalny Obszar Ochrony Ptaków „Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007.

Poza tym w dalszej odległości od przedmiotowej inwestycji znajdują się inne formy ochrony przyrody:

- Rezerwat Przyrody Złota Góra, w odległości około 27,0 km w kierunku północno - wschodnim.
- Pyzderski Obszar Chronionego Krajobrazu, w odległości około 11,0 km w kierunku zachodnim.
- Złotogórski Obszar Chronionego Krajobrazu, w odległości około 14,0 km w kierunku północno - wschodnim.
- Uniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, w odległości około 24 km w kierunku południowo wschodnim.
- Nadwarciański Park Krajobrazowy, w odległości około 26,0 km w kierunku północnym.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Swędnii w okolicach Kalisza, w odległości około 14,0 km w kierunku południowym.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Ciemnej, w odległości około 18,5 km w kierunku południowo – zachodnim.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH300034 „Dolina Swędrni”

Obszar obejmuje fragment doliny Swędrni (ok. 11.5 km) wraz z jej dopływem Żabianką (ok. 3 km) oraz przylegające tereny rozcinanej przez te rzeki Wysoczyzny Kaliskiej. Położony jest na północny-zachód od granic Kalisza, w granicach którego Swędrnia uchodzi do Proсны. Wysoczyzna Kaliska cechuje się monotonną rzeźbą, stąd dolina Swędrnia jest wyraźnie zaznaczona w krajobrazie. Swędrnia od północno-wschodnich granic omawianego obszaru do miejscowości Rożdżały, a także Żabianka płyną w stosunkowo szerokiej i płaskiej dolinie, a ich bieg na długich odcinkach został skanalizowany. Poniżej, aż do południowo-wschodnich granic obszaru na przedmieściach Kalisza, Swędrnia płynie dość wąską i stosunkowo głęboko wcięta doliną, tworząc liczne meandry. Obszar w całości położony jest na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Dolina rzeki Swędrnia w okolicach Kalisza", ustanowionego w 1991 roku i zajmującego 6115,8 ha.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków PLB300002 „Dolina Środkowej Warty”

Obszar obejmuje dolinę Warty pomiędzy wsią Babin (koło Uniejowa) i Dębno n.Wartą (koło Nowego Miasta n. Wartą). Dolina ma szerokość od 500 m do ok. 5 km, wypełniona jest przez mady i piaski, a jedynie w bezodpływowych obniżeniach występują niewielkie powierzchnie płytkich torfów. Obszar doliny jest w zróżnicowanym stopniu przekształcony i odmiennie użytkowany.

Na obszarze Kotliny Kolskiej rzeka jest obustronnie obwałowana - obszary zalewowe (łąki i pastwiska, lokalne łęgi i wikliny nadrzeczne) znajdują się w strefie międzywala oraz w ujściach rzek Proсны i Kiełbaski. W obrębie Doliny Konińskiego-Pyzdrskiej dolina zachowała bardziej naturalny charakter.

Jej zachodnia część nie została obwałowana i podlega okresowym zalewom. Teren ten jest zajęty przez mozaikę ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, zadrzewień łęgowych oraz zarastających szuwarem starorzeczy. Zachodni fragment obszaru (na zachód od ujścia Proсны) zajmuje duży kompleks zalewowych, zbliżonych do naturalnych, starych łągów jesionowo-wiązowych i grądów niskich. Znaczne ich fragmenty zachowały się w wyniku ochrony rezerwatowej. Na skutek wybudowania na Warcie zbiornika zaporowego Jeziorsko zmieniony został naturalny rytm hydrologiczny Warty, co pociągnęło za sobą różnorakie zmiany siedliskowe. Obszar zawiera ostoję ptasią o randze europejskiej E 36 (Dolina Środkowej Warty).

Występują co najmniej 42 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Obszar jest bardzo ważną ostoją ptaków wodno-błotnych, przede wszystkim w okresie łągowym.

W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 10% krajowej populacji rybitwy białowąsej (PCK), powyżej 2% krajowych populacji następujących gatunków ptaków: cyranka, gęgawa, krwawodziób, płaskonos, rybitwa białoczarna (PCK), rybitwa białoskrzydła (PCK), rybitwa czarna, rycyk i co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: batalion (PCK), bąk (PCK), błotniak łąkowy, błotniak stawowy, dzięcioł średni, kropiatka, podróżniczek (PCK), brodziec piskliwy, cyraneczka, czajka, czapla siwa, dudek, dziwonia, krakwa, kulik wielki (PCK), sieweczka obroźna (PCK) i zausznik; stosunkowo wysoką liczebność osiągają: błotniak zbożowy (PCK), cyraneczka, derkacz, kszczyk, ortolan, ślepowron (PCK), zimorodek i świergotek polny; prawdopodobnie gnieździ się bardzo rzadki rożeniec (PCK); ponadto w liczebności powyżej 1% populacji krajowej występują dudek, dziwonia, pustułka i remiz, a w liczebności c. 1% populacji krajowej - przepiórka.

W okresie wędrówki jesiennej występuje czapla biała (do 23 os.), świstuna do 1500 osobników, żuraw (do 250 os.) i mieszane stada gęsi do powyżej 5000 osobników. Podczas wędrówki wiosennej tokujące bataliony spotyka się w liczbie do 1200 osobników. Występują następujące formy ochrony: parki Krajobrazowe: Nadwarciański (13428,0 ha), Żerkowsko - Czeszewski (15640,0 ha), Obszar Chronionego Krajobrazu:, Pyzdrowski (do 1995 30000) (16572,0 ha), Uniejowski (18000,0 ha), Goplańsko-Kujawski, Nadwarciański, Powidzko-Bieniszewski, Szwajcaria Żerkowska, Złotogórski

Zagrożeniem jest ograniczenie wezbrań roztopowych oraz nieprzewidywalne zalewy po nawalnych deszczach letnich w okresie od czerwca do sierpnia. Zmiana reżimu hydrologicznego prowadzi do ograniczenia gospodarki łąkowej i pastwiskowej, a w konsekwencji do ekspansji roślinności krzewiastej i drzewiastej na tereny otwarte. Zmiana stosunków wodnych ma również negatywny wpływ na zdrowotność lasów lęgowych w zachodniej części obszaru.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH300009 „Ostoja Nadwarciańska”

Ostoja położona jest we wschodniej części Wielkopolski i obejmuje fragment doliny Środkowej Warty. Warta płynie tu równoleżnikowo w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej ukształtowanej w czasie ostatniego zlodowacenia.

Terasa zalewowa Warty osiąga miejscami ponad 4 km szerokości i cechuje się dużą różnorodnością szaty roślinnej, tym samym tworząc dogodne siedliska dla wielu gatunków zwierząt, w szczególności ptaków. Współczesne dno doliny powstało przede wszystkim na skutek akumulacyjnej i erozyjnej działalności wód rzecznych (głównie Warty, a w mniejszym stopniu Prozny i Czarnej Strugi). Rzeźba terenu obfituje w różne formy fluwialne: wały przykorytowe, terasę zalewową z różnego typu starorzeczami, terasę wydmową oraz pagórki wydmowe. Wody Warty cechują się reżimem roztopowo-deszczowym, ze specyficznym rytmem wezbrań i niżówek decydującym o warunkach środowiskowych całej

doliny. Strefa zalewów nadal obejmuje większość terenów ostoi, tworząc okresowe rozlewiska do kilku tysięcy hektarów. Rozlewiska te powstają przede wszystkim wiosną, w okresie roztopów, a nieregularnie występują także latem. Pierwotnie zalewy takie kształtowały warunki przyrodnicze w całej dolinie.

Obecnie są one modyfikowane dość wąskim obwałowaniem większej części doliny, a także funkcjonowaniem od lat 80. XX w. dużego zbiornika zaporowego "Jeziorsko". Szata roślinna jest bardzo urozmaicona; zachowała głównie półnaturalny i naturalny, dynamiczny charakter. Sporadycznie występują fragmenty ginących w skali Europy łągów wierzbowych *Salicetum albo-fragilis*, natomiast częste są, powiązane z nimi sukcesyjnie, fitocenozy wiklin nadrzecznych *Salicetum triandro-viminalis*. Na niedużych obszarach, przede wszystkim na obrzeżach doliny, zachowały się olsy porzeczkowe *Ribo nigri-Alnetum* i towarzyszące im łągi jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum*, a także nadrzeczne postaci łągów jesionowo-wiązowych *Ficario-Ulmetum campestris typicum* (obecnie spontanicznie rozszerzające swój lokalny zasięg). Od kilkuset lat największe przestrzenie zajmują wilgotne łąki i pastwiska (*Molinietalia*) oraz szuwary z klasy *Phragmitetea*, zwłaszcza *Glycerietum maximae* i *Caricetum gracilis*. W starorzeczach dobrze wykształcone są zbiorowiska roślin wodnych z klas *Lemnetea* i *Potametea*. Piaszczyste wydmy porośnięte są murawami z klasy *Koelerio-Corynephoretea* oraz drzewostanami sosnowymi. W zagłębieniach bezodpływowych w obrębie terasy wydmowej występują też interesujące torfowiska przejściowe.

Na zdecydowanej większości obszaru dominuje ekstensywna gospodarka łąkowo-pastwiskowa (m.in. tradycyjny na tych terenach wypas stad gęsi) z udziałem leśnictwa. Pola uprawne koncentrują się w miejscach wyniesionych oraz na krawędzi doliny, gdzie rozwinęło się umiarkowane osadnictwo rolnicze. Niektóre fragmenty terenu, zwłaszcza w pasie przykorytowym Warty, w zasadzie podlegają jedynie procesom fluwialnym kształtującym roślinność naturalną. Na terenie ostoi bogata jest fauna płazów (stwierdzono tu 13 z 18 występujących w Polsce gatunków). Pozostałe grupy organizmów są słabiej rozpoznane, niemniej występują tu interesujące gatunki grzybów, mszaków, mięczaków, jętek, pijawek, nietoperzy i ryb.

O dużej wartości tego terenu decyduje stosunkowo niski poziom antropogenicznego przekształcenia, dominują tu bowiem ekosystemy o charakterze naturalnym i półnaturalnym.

Międzynarodowe walory środowiskowe ostoi potwierdzone zostały przez uwzględnienie jej w programach CORINE biotopes o ECONET – Polska. Dolina środkowej Warty spełnia także kryteria obszarów ważnych z punktu widzenia ochrony biotopów podmokłych w ramach Konwencji Ramsarskiej. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków PLB300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie” i Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH300002 „Dąbrowy Krotoszyńskie”

Nazwą "Płyta Krotoszyńska" określana jest zachodnia część Wysoczyzny Kaliskiej (południowa Wielkopolska) charakteryzująca się zaleganiem ciężkich utworów geologicznych na powierzchni oraz dominacją lasów dębowych, budowanych głównie przez *Quercus robur*. Proponowana ostoja stanowi część płaskiej, zdenudowanej wysoczyzny dennomorenowej, zbudowanej głównie z glin zwałowych szarych zlodowacenia środkowopolskiego, o miąższości od 18 do 22 m. Skały macierzyste wykazują na rozległych obszarach znaczną spoistość, co powoduje długotrwałe stagnowanie wód opadowych w lokalnych zagłębieniach na powierzchni gruntu. W takich warunkach wykształciły się tam m.in. specyficzne gleby zaliczane do opadowo-glejowych. Na omawianym obszarze dominują powierzchniowo kwaśne dąbrowy z klasy *Quercetea roboripetraeae*, przede wszystkim dobrze zachowane fitocenozy dąbrowy trzcinnikowej, a także mokrej dąbrowy trzcinnikowej. Podkreślić należy także występowanie płatów acydofilnego lasu grabowo dębowego *Aulacomnio androgyni-Quercetum roboris* - subendemicznego zespołu południowej Wielkopolski. Najżyźniejsze siedliska leśne Płyty Krotoszyńskiej porasta grąd środkowoeuropejski (przy wschodnich kresach swego zasięgu), a także, w najwilgotniejszych zagłębieniach, łęg olszowy i wiązowo-jesionowy. Na granicy swojego zasięgu wykształca się także uboga buczyna niżowa. Wśród roślinności nieleśnej na szczególną uwagę zasługują zbiorowiska torfowisk niskich (szuwały) i przejściowych objętych ochroną w rezerwacie "Mszar Bogdaniec", a także zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, spotykane w okolicach Chwaliszewa i Odolanowa.

Rezerwat Przyrody Złota Góra

W utworzonym w 1996 r. rezerwacie o powierzchni 123,87 ha ochronie poddano najwyższe wzniesienie na tym obszarze (187 m n.p.m.), od którego pochodzi nazwa rezerwatu. Jest to rezerwat krajobrazowy, teren ten położony jest na Wysoczyźnie Tureckiej. Wzgórze porasta głównie drzewostan sosnowy, rosnący na siedlisku lasu liściastego mieszanego oraz acidofilnej dąbrowy trzcinnikowej (*Calamagrostis – Quercetum*) osiągająca tu swoją wschodnią granicę zasięgu.

Ponadto znaczny udział drzewostanów sosnowych wraz z licznie występującym w nich jałowcem (*Juniperus communis*) decyduje o dużych walorach zdrowotnych tego terenu. Wstępne badania o charakterze monitoringowym wykazały obecność w granicach rezerwatu 134 gatunków roślin naczyniowych. W piętrze drzew dominuje dąb bezszypułkowy i sosna zwyczajna. Drugie piętro lasu tworzy naturalne odnowienie dębu. Runo jest w większości trawiaste z dominującymi kostrzewą owczą, mietlicą pospolitą i tomką wonną. Wśród innych gatunków charakterystycznych dla kwasnej dąbrowy występują: pszeniec łąkowy, turzyc

pigułkowata, przetacznik leśny, smiałek pogiety, jastrzębiec sabaudzki i kłosówka miękka – rośliny zaliczane do grupy gatunków subatlantyckich.

Poza tym w rezerwacie można spotkać także rośliny zaliczane do grup sucho i ciepłolubnych. Na powierzchniach porastanych przez drzewostany sosnowe (pinetyzacja) występują gatunki z grupy porębowych (maliny i jeżyny). Badań nad fauną na terenie rezerwatu „Złota Góra” nie prowadzono.

Masyw Złotej Góry jest tradycyjnym miejscem i celem wielu wycieczek z największych miast na tym terenie - Konina, Koła i Turku. Ze wzgórz rozpościerają się piękne widoki na okolicę, zwłaszcza w kierunku doliny Warty. Przez szczyt wzniesienia przebiegają znakowane szlaki turystyczne. Prowadzą one w kierunku zachodnim do Starego Miasta, a w kierunku południowo - wschodnim przez Wyszynę i Tarnowski Młyn do Turku.

Pyzderski Obszar Chronionego Krajobrazu

Pyzderski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony na mocy uchwały nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie w dniu 29 stycznia 1986 r.

Morfologia obszaru jest dość urozmaicona. Cieki są w znacznym stopniu zanieczyszczone i posiadają III klasę czystości lub n.o.n. Dominują słabe gleby żytńio-łubinowe i żytnie – klasy V i VI. Gleby te są zbyt suche lub zawodnione, o niskiej wartości produkcyjnej. Teren posiada bardzo korzystne warunki klimatyczne. Bardzo ważnym czynnikiem przyrodniczym dla rozwoju rekreacji jest szata leśna. Lasy Grodzieckie zaliczane są do IV i V klasy przyrodniczo – leśnej. Głównym typem siedliskowym, zajmującym około 50 % powierzchni zalesionej jest bór świeży z panującym drzewostanem sosnowym i wprowadzonym podszyciem z dębem, świerku i czeremchy. Siedliska boru suchego występują przede wszystkim na wydmach. W ich drzewostanie panuje sosna z dość ubogim podszyciem, urozmaiconym jedynie przez pojedyncze jałowce, brzozy i krzewiaste formy skierka. Przesuwając się na wschód, siedliska lasów stają się coraz bardziej wilgotne. Są to już bory świeże i bory mieszane świeże. Część lasów Grodzieckich objęta jest strefa chronionego krajobrazu.

Ze względu na przydatność rekreacyjną lasu, najwartościowszy jest: bór mieszany świeży, bór świeży, bór suchy oraz las mieszany i las świeży. Bór mieszany i bór świeży, gdzie dominuje sosna z domieszką świerku i grabu, charakteryzuje się dużą odpornością siedliska. Posiadają one również dużą wartość zdrowotną, korzystnie wpływają na regenerację systemu nerwowego i schorzenia serca. Działają też leczniczo na drogi oddechowe. Siedliska bardzo wartościowe dla rekreacji są również bory suche. Mają one jednak mniejszą odporność na zanieczyszczenia i charakteryzują się uboższym podszyciem. Porastają one przede wszystkim obszary wydmowe i pełnią rolę glebochronną.

Dużą wartość dla rekreacji przedstawiają siedliska lasu mieszanego z drzewostanami sosny, dębu i grabu. Charakteryzuje je duża różnorodność zespołu roślinnego. Należą one jednak do siedlisk średniopornych na zniszczenia. Bardzo dużą atrakcyjnością florystyczną wyróżnia się las świeży (drzewostan dębu i grabu). Wiosną kwitną liczne geofity, gęste porosty i bujna roślinność runa. Jednak duża wilgotność, silne zacienienie wnętrza lasu sprzyjają rozwojowi owadów i ograniczają atrakcyjność turystyczną. Lasy liściaste działają pobudzająco na ośrodki nerwowe, wzmagają aktywność, usuwają zmęczenie i podnoszą ciśnienie.

Do lasów mało dostępnych i niedostępnych zaliczamy wszystkie siedliska wilgotne, gdzie woda gruntowa występuje blisko powierzchni ziemi, lub okresowo na jej powierzchni. Zaliczamy tu: bór wilgotny, bór mieszany wilgotny, las wilgotny oraz bór bagienny, oles typowy i oles jesionowy. Najkorzystniejsze dla wypoczynku są drzewostany powyżej 40 lat. Wykluczone dla penetracji są drzewostany do 20 lat. Natomiast drągowiny w klasie 20 –40 lat o silnym zwarcie są dostępne jedynie po wyznaczonych szlakach. Także własność prywatna lasów i występowanie wydm ogranicza jego użytkowanie jedynie do wyznaczonych szlaków.

Obszar posiada bogatą podbudowę jeżeli chodzi o zasoby dóbr kultury, które dodatkowo wzbogacają wartość rekreacyjną terenu . Walory przyrodnicze obszaru klasyfikują go jako obszar rekreacyjny o znaczeniu lokalnym.

Złotogórski Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar Złotogórski obejmuje powierzchnię 310 km² . Jego zasięg znajduje się na terenie trzech nadleśnictw. Większość tego obszaru znajduje się w Nadleśnictwie Turek, fragmenty w nadleśnictwach; Koło i Konin. Powierzchnia lasów państwowych położonych w obrębie obszaru złotogórskiego wynosi 4540 ha. Położony jest w części północno – wschodniej obrębu. Obejmuje leśnictwa: Brudzew, Zdrojki, Wrząca, Grzymiszew i Wyszyna.

Ochroną objęto rzeźbę terenu części wysoczyzny Tureckiej, subregionu Pagórków Złotogórskich. W obszarze znalazły się trzy skupienia pagórków, mające tę samą genezę i jednakowy charakter rzeźby. Są to wzniesienia o nazwach miejscowych: Góry Szadowskie, Karpaty i Złote Góry. Osiągają one najwyższe na tym terenie wysokości bezwzględne i największe deniwelacje. Są to formy szczelinowe powstałe w czasie zlodowacenia środkowopolskiego. Zbudowane są z łatwo przepuszczalnych osadów piaszczysto – żwirowych ,co przy głęboko zalegającym zwierciadle wód gruntowych czyni je podatnymi na erozję. Dlatego też lasy porastające te pagórki mają charakter glebochronny. Występują przede wszystkim na siedlisku dąbrowy świetlistej i grądu ubożego oraz boru mieszanego.

Na południowych stokach Pagórków Złotogórskich można spotkać fragmenty starych dąbrów świetlistych z występującymi w runie: bodziszkiem czerwonym, dzwonkiem brzoskwiniolistnym, a na suchych miejscach – goździkiem piaskowym. Na terenach położonych nieco niżej sośnie towarzyszy intensywny podrost dębu a w runie rosną rośliny lasów liściastych: narecznica samcza, kokoryczka wielokwiatowa, przytulia leśna, kuklik zwisty. Najładniejsze lasy z odnawiającym się grądem znajdują się w okolicy Tarnowskiego Młyna w leśnictwie Wyszyna oraz w okolicy Turku w leśnictwie Zdrojki. Przez środek obszaru przepływa rzeka Topiec, której liczne źródła znajdują się w lesie koło wsi Ruda oraz na gruntach prywatnych we wsiach: Jabłonna, Przyborów, Wyszyna i Adamów. Są to typowe podstokowe źródła z wysiękami w gruncie żwirowym lub torfowo-żwirowym. Nisze źródłiskowe są zwykle rozległe i osiagają głębokość do 4 m.

Uniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar Uniejowski obejmuje powierzchnię 180 km² i w całości znajduje się w granicach administracyjnych nadleśnictwa w jego południowo – wschodniej części. Powierzchnia lasów państwowych położonych na tym terenie wynosi 3350 ha. Leśnictwa: Uniejów, Czarny Las, Linne oraz częściowo leśnictwo Słomów są położone na jego terenie.

Obejmuje on fragmenty doliny Warty wraz ze skarpą uniejowską i doliny Teleszyny oraz leżące między nimi wzgórze ostańcowe, sięgające 147 m n. p. m. Obszar uniejowski cechuje korzystna pod względem ekologicznym struktura użytków zielonych, lasów i pól uprawnych. W dolinach znajdują się łąki i pastwiska, a w dolinie Teleszyny duży kompleks leśny charakteryzujący się bogactwem różnych zbiorowisk leśnych. Tereny te były ostoją łośi. Lasy rosną przede wszystkim na siedlisku boru mieszanego, łągu jesionowo-olszowego, rzadziej świetlistej dąbrowy i grądu ubożego.

Budowa zbiornika retencyjnego Jeziorsko zwiększyła atrakcyjność turystyczną tego terenu. W Uniejowie znajduje się dobrze zachowany renesansowy zamek położony na warciańskiej wyspie. Zamek otacza zabytkowy piękny 34 hektarowy park, który jest uważany za jeden z lepiej zachowanych i najpiękniejszych parków podworskich w centralnej Polsce.

Nadwarciański Park Krajobrazowy

Powstał na mocy rozporządzenia Wojewody Konińskiego z dnia 19 października 1995 r. w sprawie utworzenia Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Kon. Nr 25, poz. 140 ze zmianami). Utworzony został w celu ochrony środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu dolinnego, zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych ptaków, a także zabezpieczenia wartości historycznych i kulturowych. Obejmuje fragment doliny rz. Warty między Sługocinem a Pызdrami o powierzchni 13428

ha, z czego użytki rolne to 10348 ha (w tym łąki i pastwiska 8550 ha), lasy 1463 ha oraz wody 393 ha, w obrębie gmin Łądek, Pyzdry, Rzgów i Zagórów, zlokalizowanych w krajobrazie polodowcowym wraz charakterystyczną szeroką pradoliną, której dnem płynie rz. Warta niegdyś zmieniająca często swój bieg, czego dowodem są liczne starorzecza.

Wielką atrakcją parku jest szczególnie bogata awifauna - miejsce to jest ostoją dla około 153 gatunków ptaków lęgowych. Bardzo bogata jest również flora i roślinność parku (blisko 1000 gatunków roślin naczyniowych, w tym 44 objętych ochroną). Na specjalną uwagę zasługują walory kulturowe parku, w tym z początków polskiej państwowości. Teren Nadwarciański Park Krajobrazowy jest miejscem znanym z najdawniejszych śladów bytowania człowieka. (Wczesna Epoka Kamienia ok. 9 tys. lat p.n.e.). Rozlewiska rzeki Warty oraz piaszczyste wydmy stanowiły dogodny warunki osadnicze dla zajmujących się zbieractwem i łowiectwem ówczesnych mieszkańców

Teren obejmujący część Równiny Wrzesińskiej oraz Pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej charakteryzuje się trzema podstawowymi typami krajobrazu. Na południe od linii Warty rozpościera się dość monotonna, zniszczona czasem, geologicznie stara równina. Wyjaławiana przez dziesiątki tysięcy lat gleba stwarza warunki do rozwoju jedynie najmniej wymagającej roślinności, stąd przeważają tam ubogie bory sosnowe. Niska jakość gleb, uniemożliwiająca wysoką wydajność w rolnictwie, stała się podstawową przyczyną zachowania znacznych kompleksów leśnych (dawna Puszcza Pyzdrska).

Na północ od linii Warty zdecydowanie młodszy krajobraz jest bardziej urozmaicony, a większa żyzność gleby powoduje, że w naturalnych warunkach teren ten porastałyby drzewostany grądowe- bogate lasy dębowo-grabowe. Stąd zrozumiałe, że obszar ten został zagospodarowany rolniczo, co pociągnęło za sobą prawie całkowite jego odlesienie. Oba te obszary zarówno na północ od doliny Warty (wczesne średniowiecze) jak i na południe; obrzeże puszczy (średniowiecze) oraz w późniejszym (poł. XVIII) okresie sama puszcza były zaludnione. Środkowa część tego obszaru dolina Warty najmniej zasiedlona jest jednym z nielicznych w Wielkopolsce obszarów mało skażonych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Swędrni w okolicach Kalisza

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Swędrni k/Kalisza stanowi wydzieloną jednostkę przestrzenną cechującą się istotnymi wartościami przyrodniczymi, mającą aktualne i potencjalne znaczenie dla regulacji warunków środowiska i zabezpieczenia możliwości realizacji funkcji rekreacyjnej. Obszar charakteryzuje się wyjątkowym w skali regionu, naturalnym krajobrazem dolinnym z jego specyficznymi elementami: łąkami zalewowymi, olsami, łąkami nadrzecznymi i meandrami, wysokimi i stromymi zboczami. Cechuje go zróżnicowanie zbiorowisk roślinnych. Z powodu naturalnej i szerokiej zmienności siedlisk oraz różnych form antropogenicznych oddziaływań i przekształceń

występują tu m.in.: lasy łąkowe, acidofilne dąbrowy, świetliste dąbrowy, zbiorowiska kserotermofilne. Bogactwo świata roślin wyróżnia się liczbą 714 gatunków, z których 19 to gatunki chronione, a także dużym zróżnicowaniem (od gatunków torfowiskowych i bagiennych do kserotermicznych). Ciekawe jest też występowanie dużej liczby gatunków górskich. Interesujący jest też skład gatunkowy fauny, przykładowo występuje tu znaczna liczba gatunków ptaków wodno-błotnych zagrożonych wyginięciem (perkoz, cyranka, czajka, kszuk, błotniak stawowy, wodniak). Wartości historyczno-kulturowe Obszaru to: - duża koncentracja stanowisk archeologicznych wzdłuż doliny Swędni i Żabianki (ochronna strefa konserwatorska), - historyczne formy budownictwa i obiekty rezydencjonalne (dwory, pałace), sakralne (kościół, kaplice), budownictwo mieszkalne (chaty, zagrody), i produkcyjne (budynki folwarczne, młyny wodne, wiatraki, cegielnie),- historyczne układy osadnicze wsi np. kolonie o charakterze rzędówek liniowych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Ciemnej

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Ciemnej. O atrakcyjności doliny rzeki Ciemnej w okolicy Gołuchowa decyduje sama miejscowość Gołuchów słynąca z największego w Polsce arboretum - ogrodu dendrologicznego z bogatą kolekcją drzew i krzewów rodzimych i egzotycznych, zamku renesansowego z galerią dzieł sztuki, Ośrodkiem Kultury Leśnej oraz jedynym w Polsce Muzeum Leśnictwa i zagrodą żubrów. Na rzece Ciemnej istnieje retencyjny zbiornik, położony w otoczeniu atrakcyjnego kompleksu leśnego. Występuje tu duże bogactwo fauny i flory. Jest to jeden z nielicznych terenów rekreacyjnych dla mieszkańców Kalisza i Pleszewa, a z uwagi na wartości krajoznawcze i kulturowe stanowi potencjalne miejsce rekreacji w skali regionalnej. Stanowi atrakcyjny punkt tras turystycznych, wycieczkowych, zwłaszcza dla młodzieży szkolnej, z uwagi na wybitne funkcje dydaktyczno-naukowe. Powierzchnia projektowanego obszaru chronionego krajobrazu wynosi w przybliżeniu 35 km².